

**Sprawozdanie z działalności
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Zielonej Górze
*(część I)***

**Sprawozdanie z działalności
Regionalnej Komisji Orzekającej
*(część II)***

i

**Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych
*(część III)***

w roku 2007

Część I

Działalność Regionalnej Izby Obrachunkowej

I

Zasięg terytorialny, struktura organizacyjna i kadrowa Izby

Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze jest państwowym organem nadzoru i kontroli podmiotów gospodarki finansowej, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych*, w tym obejmuje 106 jednostek samorządu terytorialnego

gospodarki finansowej między innymi jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa lubuskiego, obejmowała swym zasięgiem łącznie 106 jednostki, w tym:

- **81 gmin,**
- **2 miasta na prawach powiatu,**
- **12 powiatów ziemskich,**
- **1 samorząd wojewódzki,**
- **10 związków międzygminnych (w tym 5 związków funkcjonujących).**

Organem Izby jest:

Kolegium izby (skład: Przewodniczący – Prezes Izby oraz 8 etatowych członków)

W Izbie funkcjonują:

- **Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej,**
- **Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń,**
- **Zespół Głównego Księgowego,**
- **Biuro Izby,** zapewniające obsługę administracyjną.

Obsługę Kolegium, Komisji Orzekającej i Rzecznika dyscypliny finansów publicznych zapewniają odpowiednio stanowiska:

- **Obsługa Kolegium**
- **Obsługa Komisji Orzekającej**

* Ustawa z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2001 nr 55 poz. 577 z późn. zm.)

-Obsługa Rzecznika dyscypliny finansów publicznych

W strukturze izby działa Zespół Zamiejscowy w Gorzowie Wlkp.

Gwarancją prawidłowej realizacji przez Regionalną Izbę Obrachunkową ustawowych zadań są odpowiednie kwalifikacje i przygotowanie merytoryczne pracowników Izby.

Spośród zatrudnionych - na dzień 31 grudnia 2007r. – 54 osób (53 etaty) blisko 81% posiada wykształcenie wyższe (głównie w zakresie prawa, administracji i nauk ekonomicznych), z czego: 15 osób ukończyło specjalistyczne studia podyplomowe, 2 osoby są w trakcie studiów doktoranckich.

Spośród 9 etatowych członków Kolegium – 2 osoby posiadają wykształcenie ekonomiczne, 5 osób – posiada wykształcenie administracyjne, 2 osoby – posiadają wykształcenie prawnicze i zarazem uprawnienia radców prawnych. Z kolei wśród 9 członków Komisji Orzekającej uprawnienia radców prawnych mają 4 osoby.

Struktura wykształcenia pracowników Izby:

- wykształcenie wyższe 47 osób;
- wykształcenie średnie 7 osób;
- ukończone studia podyplomowe 15 osób;

- osoby kontynuujące naukę:

- studia doktoranckie 2 osoby
- studia wyższe 2 osoby
- studia magisterskie uzupełniające 2 osoby
- aplikacje radcowskie 2 osoby

W ramach praktyk studenckich praktykę w RIO odbywały 3 osoby.

W skład Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych działających przy RIO Zielona Góra wchodzi łącznie 9 osób (Przewodniczący Komisji, Zastępca Przewodniczącego oraz 7 Członków Komisji).

Obsługę Komisji i Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych zapewnia odpowiednio: Obsługa RKO oraz Obsługa Rzecznika (łącznie 2 etaty).

II

Działalność nadzorcza i opiniodawcza

W zakresie działalności nadzorczej właściwość rzeczowa Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze obejmowała uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych, których katalog przedstawia załącznik Nr 1.

W roku 2007 Kolegium Izby na 25 posiedzeniach przeprowadziło badania w zakresie zgodności z prawem **4 800 uchwał i zarządzeń** organów jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych - dla porównania:

- w roku 2006 – 4149 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2005 – 4353 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2004 – 4152 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2003 – 4 063 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2002 – 3 409 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2001 – 3 608 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2000 – 3 373 uchwał i zarządzeń.

Z ogólnej liczby uchwał i zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych objętych nadzorem w roku 2007 rozstrzygnięcia Kolegium Izby przedstawiają się następująco:

- **przyjęte bez uwag – 4 575,**
- **z nieistotnym naruszeniem prawa - 182**
- **z istotnym naruszeniem prawa – 43**

Większość uchwał budżetowych na rok 2007 podjęta została przed 31 grudnia 2006 roku – 63, natomiast 38 budżetów zostało uchwalonych w terminie do 31 marca 2007 roku.

Rozstrzygnięcia nadzorcze dotyczące uchwalonych **budżetów** na rok 2007 przedstawiają się następująco:

- ogółem -101,**
- **przyjęte bez uwag - 79,**
- **z nieistotnym naruszeniem prawa – 20,**
- **z istotnym naruszeniem prawa – 2.**

W poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego oraz związkach międzygminnych rozstrzygnięcia nadzorcze dotyczące przebadanych **uchwał budżetowych** na rok 2007 przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Ilość jednostek (uchwał)	Rozstrzygnięcia		
		bez uwag	nieistotne naruszenie prawa	istotne naruszenie prawa
1	2	3	4	5
Ogółem	101	79	20	2
Gminy	81	63	16	2
Powiaty	12	8	4	-
Miasta na prawach powiatu	2	2	-	-
Województwo samorządowe	1	1	-	-
Związki międzygminne	5	5	-	-

Stwierdzane naruszenia prawa w uchwałach i zarządzeniach to najczęściej:

Lp.	Uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych dotyczące:	Rodzaje nieprawidłowości
1.	budżetu	<ul style="list-style-type: none"> - ustalenie rezerwy budżetowej ogólnej powyżej 1 % planowanych wydatków budżetu, co narusza art. 173 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, - wskazanie nadwyżki z lat ubiegłych jako źródła pokrycia deficytu budżetowego w kwocie nie mającej pokrycia w ewidencji księgowej i sprawozdawczości finansowej, powodujące nie zrównoważenie budżetu gminy, co jest sprzeczne z art. 165 ust. 1, art. 168 ust. 2 pkt 5 i art. 184 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o finansach publicznych, - występowanie błędów rachunkowych, - nieprawidłowa klasyfikacja dochodów i wydatków, - powołanie niepełnej podstawy prawnej uchwały, - niezgodność załączników do uchwały z częścią normatywną uchwały, - brak korelacji załączników do uchwały z budżetem j. s. t,
2.	zmian budżetu	<ul style="list-style-type: none"> - dokonanie zmian przez organ wykonawczy (na podstawie udzielonego mu upoważnienia do dokonywania innych zmian w planie wydatków) w planie finansowym PFGZGiK po stronie wydatków, naruszając art. 12 pkt 5 ustawy o samorządzie powiatowym, art. 165 ust. 1, art. 184 ust. 1 pkt 8 i art. 188 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych oraz art. 41 ust. 7 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, - brak zrównoważenia budżetu gminy oraz nie wskazanie źródła pokrycia deficytu budżetu, co narusza art. 165 ust. 1, art. 168 , i art. 184 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o finansach publicznych, - przekroczenie kompetencji przez organ wykonawczy poprzez zwiększenie wydatków o środki z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej dla j.s.t., co narusza art. 188 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, - planowana wysokość przychodów z tytułu kredytów przekracza ustalony limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek , co jest sprzeczne z art. 184 ust. 1 pkt 9 ustawy o finansach publicznych oraz postanowieniem par. 10 uchwały budżetowej, - dokonanie przez organ wykonawczy zmian budżetu polegających na zwiększeniu dochodów i wydatków z tytułu środków na dofinansowanie własnych zadań bieżących powiatu, pozyskane z innych źródeł (§2700), co narusza art. 12 pkt 5 ustawy o samorządzie powiatowym, - dokonanie zmian przez organ wykonawczy wydatków ujętych w WPI oraz wydatków na programy i projekty realizowane ze środków budżetu Unii Europejskiej, co stanowi przekroczenie kompetencji organu stanowiącego, czym naruszono art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 166 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, - niezaplanowanie w budżecie gminy wydatków na przeciwdziałanie narkomanii, co narusza art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 ze zm.), - nieokreślenie przeznaczenia nadwyżki budżetowej oraz brak aktualizacji załącznika o przychodach i rozchodach, co narusza art. 184 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o finansach publicznych, - przeznaczenie dochodów z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na inne zadania niż określone w GPPiRPA, co narusza art. 184 ust. 3 ustawy o finansach publicznych oraz art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania

	<p>c) zaciągania zobowiązań</p> <p>d) procedury uchwalania budżetu</p> <p>e) zakres i forma informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze:</p> <p>f) udzielenie pomocy finansowej</p> <p>g) wydatki nie wygasające z upływem roku budżetowego,</p>	<p>miejscowego, naruszające art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - niepełna podstawa prawna (brak przytoczenia art. 176 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, oraz art. 408 ustawy Prawo ochrony Środowiska), - nie wskazano źródeł dochodów, z których nastąpi spłata kredytu planowanego do zaciągnięcia, naruszając przepis art. 58 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, - kwota zaciąganych kredytów przekracza limit określony w uchwale budżetowej, - nieprawidłowa podstawa prawna (nie powołano art. 58 ustawy o samorządzie gminnym), - nadanie mocy wstecznej uchwale, co narusza art. 2 i art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, - zawarto postanowienie o opracowaniu projektu budżetu przez Skarbnika Gminy, co jest sprzeczne z art. 179 ustawy o finansach publicznych, - pominięto upoważnienia dla organu wykonawczego, o których mowa w art. 184 ust. 1 pkt 9 i 10 ustawy o finansach publicznych, - określenie szczegółowości informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze w zakresie dochodów i wydatków do działu i rozdziału klasyfikacji budżetowej, co jest sprzeczne z art. 198 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że szczegółowość tej informacji nie może być mniejsza niż w uchwale budżetowej, - niepełna podstawa prawna, - niepełna podstawa prawna, - niepełna podstawa prawna (brak przywołania art. 191 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych),
--	--	---

W roku 2007 wydano łącznie **596 opinii**, które dotyczyły następujących spraw:

- możliwości spłaty kredytu lub pożyczki (84 opinie),
- przedkładanych projektów budżetów w 2007 r. (102 opinie),
- przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2007 r. (101 opinii),
- sprawozdań z wykonania budżetu za rok 2006 (101 opinii),
- wniosków komisji rewizyjnych w sprawie absolutorium (101 opinii),
- o możliwości wykupu papierów wartościowych (5 opinii),
- możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu (102 opinie).

Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami w 2007 roku były:

1. w opiniach o sprawozdaniach z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za 2006 r.:

- brak wyjaśnienia przyczyn niskiej realizacji niektórych pozycji dochodów i wydatków budżetowych;
- brak ustosunkowania się do przekroczenia planowanych wydatków;
- błędy rachunkowe;
- błędy klasyfikacyjne;

- niezgodność danych podanych przez jednostki samorządu terytorialnego w sprawozdaniach statystycznych oraz w sprawozdaniu z wykonania budżetu j.s.t.;

2. w opiniach o przebiegu wykonania budżetu jednostek samorządu terytorialnego za I półrocze 2007 r.:

- niezgodność przedłożonej informacji z uchwałą organu stanowiącego w sprawie zakresu i formy informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze (np. brak informacji o przychodach i wydatkach zakładu budżetowego; o przychodach i wydatkach GFOŚiGW; o planowanych wydatkach na zadania realizowane w ramach wieloletniego programu inwestycyjnego) co naruszało art. 198 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych;
- brak omówienia przyczyn niskiego wykonania dochodów i wydatków budżetu, w tym wydatków majątkowych, co utrudniało składom orzekającym ocenę realizacji budżetu;
- rozbieżności pomiędzy danymi zawartymi w informacji oraz w budżetowych sprawozdaniach statystycznych;
- rozbieżności pomiędzy danymi w sprawozdaniach statystycznych (np. Rb-28S a Rb-30 i Rb-50; Rb-27S a Rb-50);
- niezgodność informacji z załącznikami do uchwały budżetowej na 2007 r., np. w zakresie planowanych przychodów i wydatków zakładu budżetowego; planowanych przychodów i rozchodów budżetu oraz z danymi zawartymi w sprawozdaniach statystycznych (np. w sprawozdaniu Rb-NDS);
- nieprawidłowe ustalenie w informacji wysokości określonych wydatków, np. wydatków budżetu na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (do pochodnych od wynagrodzeń - wliczano nieprawidłowo pochodne od świadczeń społecznych; do wynagrodzeń nie zaliczono wynagrodzeń bezosobowych klasyfikowanych w §417) na dotacje dla organizacji spoza sektora finansów publicznych, realizujących zadania zlecone przez j.s.t.;
- utrzymujący się wysoki poziom zobowiązań (wskazano j. s. t. na konieczność dalszego stałego monitorowania poziomu długu i kontynuowania działań sanacyjnych w celu zredukowania zadłużenia);
- nieprawidłowa klasyfikacja budżetowa;
- przekroczenie planowanych wydatków;
- błędy rachunkowe;
- błędy we wskazaniu przychodów, z których sfinansowany zostanie planowany deficyt budżetu (np. wolne środki określone zostały jako nadwyżka budżetu z lat ubiegłych);

3. w opiniach o projektach budżetów j.s.t. na rok 2008 wraz z informacjami o stanie mienia komunalnego i objaśnieniami:

- nieprawidłowe wskazanie źródeł sfinansowania deficytu (art. 184 ust. 1 pkt 3 w związku z art.168 ust.2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. ustawy o finansach publicznych);

- błędy rachunkowe w wysokości planowanych wydatków i dochodów budżetu, skutkujące błędnie ustaloną wysokością planowanego deficytu budżetu oraz brakiem zrównoważenia budżetu;
- błędy we wskazaniu rodzaju dotacji, planowanych do udzielenia z budżetu j.s.t. (zamiast dotacji przedmiotowych dla zakładów budżetowych i dotacji celowych dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych, realizującym zadania j.s.t. – wskazane zostały dotacje podmiotowe);
- przedstawianie prognozy spłaty łącznej kwoty długu j.s.t. - jako kolejnego załącznika do projektu uchwały budżetowej – co jest niezgodne z art. 181 ust.1 i art.184 ustawy o finansach publicznych;
- zaplanowanie łącznej kwoty spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami od tych kredytów i pożyczek, przekraczającej ustawowy wskaźnik 15% planowanych dochodów (art. 169 ustawy o finansach publicznych);
- niespójność projektu uchwały budżetowej z załącznikami do tej uchwały;
- nie dokonanie podziału planowanych wydatków bieżących, w szczególności określonej przez art.184 ust.1 pkt 2 lit.a ustawy o finansach publicznych;
- rozbieżności pomiędzy danymi zawartymi: w załączniku zawierającym limity wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne oraz w załączniku o wydatkach na programy i projekty realizowane przy udziale środków zagranicznych - oraz danymi w załączniku zawierającym wszystkie planowane wydatki budżetowe;
- zastosowanie błędnej klasyfikacji budżetowej;
- nieprawidłowa / niepełna podstawa prawna;
- nieprawidłowa klauzula końcowa, dotycząca wejścia w życie uchwały budżetowej;
- nie zaplanowanie w projekcie uchwały budżetowej lub błędne określenie rodzaju rezerwy zaplanowanej w budżecie - na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego;
- sporządzenie załącznika dotyczącego przychodów i wydatków Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym oraz Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - w zbyt małej szczegółowości;
- sporządzenie informacji o stanie mienia komunalnego w sposób niezgodny z art.180 ustawy o finansach publicznych (brak danych o rodzaju praw majątkowych przysługujących j.s.t. w odniesieniu do poszczególnych składników majątku; brak danych o zmianach w stanie mienia komunalnego; brak danych o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania praw majątkowych oraz z tytułu wykonywania posiadania);
- nie dokonanie podziału planowanych dochodów budżetu – na dochody bieżące i dochody majątkowe – o czym stanowi art.184 ust.1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych oraz podanie błędnych kwot tych dochodów;

4. w opiniach o możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prawidłowości

prognozy kwoty długu j.s.t.:

- przekroczenie poziomu spłaty zobowiązań, określonego w art. 169 ustawy o finansach publicznych;
- błędy rachunkowe w wysokości planowanych wydatków i dochodów budżetu, skutkujące błędnie ustaloną wysokością planowanego deficytu budżetu, planowanych przychodów budżetu oraz brakiem zrównoważenia budżetu;
- zaplanowanie łącznej kwoty długu na koniec roku budżetowego na poziomie przekraczającym 55% prognozowanych dochodów (wskazano j.s.t. na konieczność dalszego stałego monitorowania poziomu długu i kontynuowania działań sanacyjnych w celu zredukowania zadłużenia);
- wskazanie źródeł sfinansowania deficytu budżetu, które nie są realne dla danej j.s.t. (np. wolne środki oraz nadwyżka budżetu j.s.t. z lat ubiegłych, których, jak wynika z danych zawartych w sprawozdaniach statystycznych /w bilansie/ dana j.s.t. – nie posiada);
- błędnie wskazana wysokość planowanych dochodów budżetu, spłat zobowiązań planowanych w danym roku oraz kwota długu j.s.t. na koniec roku budżetowego;

5. w opiniach o przedłożonych przez komisje rewizyjne organów stanowiących j.s.t. – wnioskach w sprawie absolutorium dla organu wykonawczego – nie zostały przedstawione żadne nieprawidłowości;

6. w opiniach o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki lub wykupu papierów wartościowych - nie zostały przedstawione żadne nieprawidłowości.

W 2007 roku, do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze nie wpłynęło żadne odwołanie od opinii składu orzekającego. Wszystkie j.s.t. objęte nadzorem Izby uchwaliły budżety na 2007 r. w ustawowym terminie do 31 marca 2007 r. W jednym przypadku jednostka samorządu terytorialnego zaskarżyła do WSA rozstrzygnięcie nadzorcze Kolegium Izby. WSA skargę oddalił.

W roku 2007 Kolegium Izby nadal monitorowało zadłużenia lubuskich jednostek samorządu terytorialnego wszystkich szczebli. Analiza zadłużenia objęła te jednostki samorządu terytorialnego, w których zadłużenie zbliżało się do poziomu 40 % planowanych dochodów (art.170 ust. 2 ustawy finansach publicznych).

Stosownie do art. 10 a ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych Kolegium Izby nie sporządzało w 2007 r. raportu o stanie gospodarki finansowej j. s. t. z uwagi na brak przesłanek do jego opracowania.

Do Kolegium Izby nie wpłynęło ani jedno zastrzeżenie do wniosku pokontrolnego.

Pełną informację o rozstrzygnięciach nadzorczych badanych uchwał i zarządzeń oraz wydanych opiniach przedstawiają tabele nr 1 (załącznik nr 2) i nr 2 (załącznik nr 3).

**Uchwały i zarządzenia organów jednostek samorządu terytorialnego
oraz związków międzygminnych**

*pozostające we właściwości rzeczowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze
na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych
(t. j. z 2001 r. Dz. U. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.)
oraz innych przepisów prawa materialnego stanowiących przepisy szczególne.*

1. Budżet

- 1) uchwały w sprawie procedury uchwalania budżetu i uchwały w sprawie zmiany procedury,
- 2) uchwały budżetowe i ich zmiany,
- 3) uchwały w sprawie upoważnienia organu wykonawczego do dokonywania zmian w budżecie,
- 4) uchwały w sprawie ustalania wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego,
- 5) uchwały w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetowych.

2. Zobowiązania

- 1) uchwały w sprawie emitowania obligacji oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez organ wykonawczy j. s. t.,
- 2) uchwały w sprawie zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów,
- 3) uchwały w sprawie ustalenia maksymalnej wysokości kredytów i pożyczek krótkoterminowych zaciąganych przez organ wykonawczy j.s.t. w roku budżetowym,
- 4) uchwały w sprawie zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez organ stanowiący,
- 5) uchwały określające wysokość sumy, do której organ wykonawczy j.s.t. może samodzielnie zaciągać zobowiązania,
- 6) uchwały ustalające maksymalną wysokość pożyczek i poręczeń udzielanych przez organ wykonawczy w roku budżetowym,
- 7) uchwały określające łączną kwotę poręczeń i gwarancji.

3. Dotacje

- 1) uchwały ustalające stawki dotacji przedmiotowych dla zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych,
- 2) uchwały w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zleconego zadania – na inne zadania niż określone w ustawie z dnia 24 kwietnia o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 3) uchwały w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji udzielanych dla publicznego przedszkola, publicznej szkoły i placówki oświatowej, dla których organem założycielskim nie są jednostki samorządu terytorialnego,
- 4) uchwały w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji udzielanych dla niepublicznego przedszkola, niepublicznej szkoły i placówki oświatowej ,
- 5) uchwały w sprawie ustalenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisany do rejestru.

4. Podatki i opłaty lokalne

- 1) uchwały w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa dla wymiaru podatku rolnego na obszarze gminy,
- 2) uchwały określające tryb i szczegółowe warunki zwolnienia z podatku rolnego gruntów, na których zaprzestano produkcji rolnej,
- 3) uchwały wprowadzające inne niż ustawowe zwolnienia i ulgi przedmiotowe w podatku rolnym,
- 4) uchwały wprowadzające inne niż ustawowe zwolnienia przedmiotowe w podatku leśnym,
- 5) uchwały określające wysokość stawek podatku od nieruchomości i wprowadzające zwolnienia przedmiotowe w tym podatku,

- 6) uchwały określające wysokość stawek podatku od środków transportowych i wprowadzające zwolnienia przedmiotowe w tym podatku,
- 7) uchwały wprowadzające opłatę od posiadania psów, określające wysokość tej opłaty, zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności opłaty, wprowadzające zwolnienia przedmiotowe w tej opłacie,
- 8) uchwały określające zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności, wysokość stawek i zwolnienia przedmiotowe z opłat:
 - targowej,
 - miejscowej, uzdrowskiej
- 9) uchwały w sprawie zarządzenia poboru ww. podatków i opłat w drodze inkasa, określające inkasentów i wynagrodzenie za inkaso,
- 10) uchwały w sprawie wprowadzenia opłaty prolongacyjnej, o której mowa w ustawie - Ordynacja podatkowa,
- 11) uchwały w sprawie określenia wzorów formularzy informacji o gruntach oraz deklaracji na podatek rolny,
- 12) uchwały w sprawie określenia wzorów formularzy informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości,
- 13) uchwały w sprawie obniżenia kwoty stanowiącej średnią cenę sprzedaży drewna i przyjmowaną jako podstawą obliczenia podatku leśnego na obszarze gminy,
- 14) uchwały w sprawie określenia wzoru formularzy służących do składania informacji o lasach oraz deklaracji na podatek leśny na dany rok podatkowy.

5. Uchwały w sprawie absolutorium dla organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego oraz związku międzygminnego.

Tabela 1

Informacja o uchwałach i zarządzeniach jednostek samorządu terytorialnego i związków komunalnych zbadanych w 2007 r. przez RIO

Lp.	Uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych dotyczące	Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń		Wyniki postępowania nadzorczego							
		Ogółem w 2007 r.	w tym: uchwał zarządów i zarządzeń organu wyk.	bez naruszenia prawa	z naruszeniem prawa	z tego:					
						z nieistotnym naruszeniem prawa	wszczęte postępowania umorzono	nieważne	z tego:		inne rozstrzygnięcie
nieważne w części	nieważne w całości										
1.	Budżetu	101		79	22	20	2	-	-	-	-
2.	zmian budżetu	3 411 ²	3 411	3 254 ³	157	144 ⁴	4	4	2	2	5 ⁵
3.	absolutorium dla organu wykonawczego	101		101	-	-	-	-	-	-	-
	- w sprawie udzielenia absolutorium	101		101	-	-	-	-	-	-	-
	- w sprawie nieudzielenia absolutorium	-		-	-	-	-	-	-	-	-
4.	procedury uchwalania budżetu	25		21	4	3	-	1	-	1	-
5.	układu wykonawczego budżetu	-		-	-	-	-	-	-	-	-
6.	emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez organ wykonawczy	6		6	-	-	-	-	-	-	-
7.	zaciągania pożyczek i kredytów długoterminowych	138		132	6	2	-	4	2	2	-
8.	zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez organ stanowiący	16		16	-			-		-	-
9.	udzielania poręczeń majątkowych	62		60	2	1	-	1	-	1	-
10.	określenia zakresu i zasad przyznawania dotacji dla jednostek organizacyjnych j.s.t.	38		38	-	-	-	-	-	-	-
11.	zasad przyznawania dotacji dla podmiotów niepublicznych	144		139	5	1	-	4	-	4	-
12.	uchwalania planu przychodów i wydatków funduszy celowych	-		-	-	-	-	-	-	-	-
13.	podatków i opłat lokalnych	561		534	27	10	-	17	10	7	-
14.	pozostałe uchwały	197		195	2	1	-	1	-	1	-
Ogółem:		4 800	3 411	4 575	225	182	6	32	14	18	5

² w tym 570 uchwał i zarządzeń zmieniających budżet w 2006 a zbadanych w roku 2007,

³ w tym 544 uchwał i zarządzeń zmieniających budżet w 2006 a zbadanych w roku 2007,

⁴ w tym 21 uchwał i zarządzeń zmieniających budżet w 2006 a zbadanych w roku 2007,

⁵ dotyczy uchwał i zarządzeń z naruszeniem prawa dotyczących minionego roku budżetowego,

Tabela 2

Wyniki działalności opiniodawczej i charakter wydanych opinii w 2007 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba wydanych opinii			
		Razem	Charakter wydanych opinii		
			pozytywne	pozytywne z uwagami	negatywne
1	2	3	4	5	6
3	2007 r.- ogółem	596	482	113	1
	a) możliwości spłaty kredytów, pożyczek	84	84	0	0
	b) przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia jst	102	44	57	1
	c) przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze,	101	75	26	0
	d) przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu jst ,	101	76	25	0
	e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium,	101	101	0	0
	f) opinii o możliwości wykupu papierów wartościowych,	5	5	0	0
	g) możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu j.s.t.,	102	97	5	0
	h) o uchwałach w sprawie nieudzielenia absolutorium	0	0	0	0
z tego:					
4	2007 r. – gminy	477	383	94	0
	a) możliwości spłaty kredytów, pożyczek	69	69	0	0
	b) przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia jst	82	34	48	0
	c) przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze,	81	58	23	0
	d) przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu jst ,	81	62	19	0
	e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium,	81	81	0	0
	f) opinii o możliwości wykupu papierów wartościowych,	2	2	0	0
	g) możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu j.s.t.,	81	77	4	0
	h) o uchwałach w sprawie nieudzielenia absolutorium	0	0	0	0
5	2007 r. – powiaty	74	59	15	0
	a) możliwości spłaty kredytów, pożyczek	12	12	0	0
	b) przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia jst	12	5	7	0
	c) przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze,	12	10	2	0
	d) przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu jst ,	12	6	6	0
	e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium,	12	12	0	0
	f) opinii o możliwości wykupu papierów wartościowych,	2	2	0	0
	g) możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu j.s.t.,	12	12	0	0
	h) o uchwałach w sprawie nieudzielenia absolutorium	0	0	0	0

6	2007 r. - miasta na prawach powiatów	12	11	1	0
	a) możliwości spłaty kredytów, pożyczek	2	2	0	0
	b) przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia jst	2	2	0	0
	c) przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze,	2	1	1	0
	d) przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu jst ,	2	2	0	0
	e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium,	2	2	0	0
	f) opinii o możliwości wykupu papierów wartościowych,	0	0	0	0
	g) możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu j.s.t.,	2	2	0	0
	h) o uchwałach w sprawie nieudzielenia absolutorium	0	0	0	0
7	2007r. - samorządy województw	7	7	0	0
	a) możliwości spłaty kredytów, pożyczek	1	1	0	0
	b) przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia jst	1	1	0	0
	c) przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze,	1	1	0	0
	d) przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu jst ,	1	1	0	0
	e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium,	1	1	0	0
	f) opinii o możliwości wykupu papierów wartościowych,	1	1	0	0
	g) możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu j.s.t.,	1	1	0	0
	h) o uchwałach w sprawie nieudzielenia absolutorium	0	0	0	0
8	2007r. - związki międzygminne	26	22	3	1
	a) możliwości spłaty kredytów, pożyczek	0	0	0	0
	b) przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia jst	5	2	2	1
	c) przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze,	5	5	0	0
	d) przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu jst ,	5	5	0	0
	e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium,	5	5	0	0
	f) opinii o możliwości wykupu papierów wartościowych,	0	0	0	0
	g) możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu j.s.t.,	6	5	1	0
	h) o uchwałach w sprawie nieudzielenia absolutorium	0	0	0	0

- Ad. b - w tym, 1 opinia dotyczy projektu budżetu na 2007 rok (pozostałe na 2008 rok),
- w tym, 28 opinii dotyczy równocześnie opinii w sprawie kwoty długu na 2008 rok.;
- Ad. g - w tym, 7 opinii wydanych w sprawie deficytu i długu na 2007 rok (pozostałe na 2008 r.)

III
Działalność kontrolna
Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej
(wykonanie rocznego planu kontroli)

I. Realizacja planu kontroli

Liczbę i rodzaj planowanych oraz podjętych w 2007 r. kontroli przedstawia poniższe zestawienie:

Jednostki kontrolowane	Rodzaj i liczba kontroli				
	kompleksowe plan/wykonanie	problemowe plan/wykonanie	doraźne plan/wykonanie	sprawdzające plan/wykonanie	OGÓŁEM plan/wykonanie
Gminy (w tym miasta na prawach powiatu) i związki gmin	20 / 19	2 / 2	- / 2	- / 4	22 / 27
Powiaty (ziemskie)	2 / 2	- / -	- / -	- / -	2 / 2
Województwo samorządowe	1 / 1	1 / 1	- / -	- / -	2 / 2
Pozostałe	- / -	9 / 9	- / -	- / -	9 / 9
RAZEM	23 / 22	12 / 12	- / 2	- / 4	35 / 40

Poza kontrolami ujętymi w powyższym zestawieniu, w 2007 r. zakończone zostały 3 kontrole kompleksowe podjęte w 2006 r.: w Gminach wiejskich Deszczno i Gubin oraz Gminie miejsko - wiejskiej Ośno Lubuskie.

Realizacja planu kontroli przedstawiała się następująco:

1. Kontrole kompleksowe

Plan kontroli na rok 2007 został przyjęty uchwałą Nr 52/2007 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 28 lutego 2007 r. i przewidywał podjęcie 23 kontroli kompleksowych jednostek samorządu terytorialnego, w tym województwa lubuskiego, 2 powiatów (krośnieński, sulęciński), 3 gmin miejskich (Gubin, Kostrzyn nad Odrą, Żary), 10 gmin miejsko – wiejskich (Cybinka, Czerwieńsk, Dobiegniew, Małomice, Międzyrzecz, Słubice, Sulęcín,

Szlichtyngowa, Torzym, Zbąszynek) i 7 gmin wiejskich (Lipinki Łużyckie, Nowa Sól, Przytoczna, Słońsk, Szczaniec, Zielona Góra, Żagań).

Spośród podjętych 22 kontroli kompleksowych do 31 grudnia 2007 r. zakończono kontrole 19 jednostek, a 3 kontrole: Województwa Lubuskiego, Miasta Gubin oraz Gminy Zielona Góra są kontynuowane w 2008 r.

W 2007 r. nie została podjęta, ujęta w planie kontroli, kontrola kompleksowa w Mieście i Gminie Czerwieńsk, która została uwzględniona w planie kontroli na 2008 r.

Ponadto podczas kontroli kompleksowych objęto kontrolą wybrane jednostki organizacyjne.

Opisana wyżej realizacja planu kontroli kompleksowych zapewnia wykonanie określonego w art. 7 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych obowiązku przeprowadzenia, co najmniej raz na cztery lata kompleksowej kontroli gospodarki finansowej każdej jednostki samorządu terytorialnego.

2. Kontrole problemowe.

2.1. Kontrole koordynowane.

Plan kontroli koordynowanych na 2007 r. uchwalony przez Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze przewidywał realizację następujących tematów kontrolnych:

- 1) kontrola gospodarki finansowej instytucji kultury (RIO Opole),
- 2) kontrola gospodarki finansowej SP ZOZ, dla których organem założycielskim jest jednostka samorządu terytorialnego (RIO Łódź),
- 3) kontrola prawidłowości udzielania i rozliczania przez jednostki samorządu terytorialnego dotacji na zadania zlecone podmiotom niezliczonym do sektora finansów publicznych (RIO Bydgoszcz).

Liczbę jednostek przewidzianych w zakresie pierwszego tematu kontrolnego ustalono na 6. W zakresie trzeciego tematu zaplanowano do kontroli 3 jednostki samorządu terytorialnego oraz po 1 podmiocie, który otrzymał dotacje od kontrolowanej jednostki. Od realizacji tematu drugiego odstąpiono w 2007 r. i zgodnie z Uchwałą Nr 6/2007 Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych z dnia 22 listopada 2007 r. w sprawie przyjęcia tematów kontroli koordynowanych w 2008 r. kontrola gospodarki finansowej SP ZOZ realizowana będzie w roku bieżącym. W 2007 r. przeprowadzono łącznie 12 kontroli problemowych z ww. dwóch tematów.

1) Kontrola gospodarki finansowej instytucji kultury przeprowadzona została w następujących jednostkach:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Lipinkach Łużyckich,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Żaganiu,
- Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze,
- Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Cybince,
- Słubicki Miejski Ośrodek Kultury w Słubicach,

- Szczaniecki Ośrodek Kultury w Szcząńcu.

2) Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania i rozliczania przez jednostki samorządu terytorialnego dotacji na zadania zlecone podmiotom niezliczonym do sektora finansów publicznych objęto następujące jednostki:

- Miasto i Gmina Międzyrzecz oraz Międzyrzecki Klub Siatkarski „MOW Orzeł Międzyrzecz” w Międzyrzeczu,
- Miasto Żary oraz Klub Sportowy „Promień” w Żarach,
- Województwo Lubuskie oraz Klub Sportowy „Korner – Novita 10” w Zielonej Górze.

3. Kontrole doraźne i sprawdzające.

3.1. Kontrole doraźne.

Plan kontroli na 2007 r. nie zawierał ustalonej liczby kontroli doraźnych przewidywanych do przeprowadzenia, ponieważ corocznie liczba takich kontroli uzależniona jest od ilości wpływających do Izby skarg lub wniosków o przeprowadzenie kontroli.

W 2007 r. przeprowadzono 2 kontrole doraźne w Mieście i Gminie Babimost w zakresie wydatków na wynagrodzenia w jednostkach oświatowych oraz Gminie Przytoczna w zakresie finansowania z budżetu Klubu Sportowego „Iskra”.

3.2. Kontrole sprawdzające.

Sprawdzenie wykonania wniosków pokontrolnych dokonywane było przez inspektorów kontroli podczas każdej kontroli kompleksowej. Podjęto również w 2007 r. 4 odrębnych kontroli sprawdzających wykonanie wniosków pokontrolnych w następujących jednostkach:

- Miasto i Gmina Szprotawa,
- Miasto i Gmina Kozuchów,
- Miasto i Gmina Jasień,
- Gmina Santok.

II. Wyniki przeprowadzonych kontroli

Stwierdzone podczas kontroli fakty, stanowiące podstawę do oceny działalności kontrolowanych jednostek przedstawiane były w protokołach kontroli. W kierowanych do kierowników jednostek po zakończeniu kontroli wystąpieniach pokontrolnych wskazywano źródła i przyczyny nieprawidłowości, ich rozmiary i skutki oraz wnioski zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i usprawnienia badanej działalności.

Po zakończonych w 2007 r. 39 kontrolach, wystąpienia takie skierowano do 35 kontrolowanych jednostek, w których wskazano 392 wniosków pokontrolnych, zmierzających do usunięcia nieprawidłowości i usprawnienia działalności badanych podmiotów. W 3 przypadkach (dotyczyło to

kontroli sprawdzających) nie stwierdzono nieprawidłowości lub występujące uchybienia usuwane były w toku kontroli po udzieleniu instruktażu przez inspektora przeprowadzającego kontrolę.

W przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości kwalifikowanych jako naruszenie dyscypliny finansów publicznych do rzecznika dyscypliny finansów publicznych kierowane były zawiadomienia o popełnieniu takich czynów. Ogółem na podstawie wyników kontroli zakończonych w 2007r. skierowano do rzecznika 20 takich zawiadomień dotyczących 21 osób. Zawiadomienia dotyczyły popełnienia następujących czynów określonych w ustawie o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych:

- art. 5 ust. 1 pkt 1, tj. nieustalenie należności jednostki sektora finansów publicznych – 1 przypadek,
- art. 5 ust. 1 pkt 2, tj. niepobranie oraz niedochodzenie należności jednostki samorządu terytorialnego, a także pobranie należności jednostki samorządu terytorialnego w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia – 4 przypadki,
- art. 5 ust. 1 pkt 3, tj. niezgodne z przepisami dopuszczenie do przedawnienia należności jednostki samorządu terytorialnego – 3 przypadki,
- art. 6 pkt 1, tj. nieprzekazanie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa i jednostce samorządu terytorialnego oraz nieterminowe przekazanie do budżetu tych dochodów – 5 przypadków,
- art. 8 pkt 1, tj. przekazanie dotacji z naruszeniem zasad jej udzielania – 3 przypadki,
- art. 8 pkt 3, tj. nieustalenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu – 1 przypadek,
- art. 11 ust. 1, tj. dokonanie wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia oraz z przekroczeniem zakresu upoważnienia – 5 przypadków,
- art. 14 pkt 1-3, tj. opłacenie przez jednostkę sektora finansów publicznych, z przekroczeniem terminu zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne, składek na ubezpieczenie zdrowotne, składek na Fundusz Pracy, – 4 przypadki,
- art. 15, tj. zaciągnięcie zobowiązania bez upoważnienia oraz z przekroczeniem zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań jednostki sektora finansów publicznych – 4 przypadki,
- art. 16 ust. 1, tj. niewykonanie zobowiązania jednostki sektora finansów publicznych, którego skutkiem była zapłata odsetek – 2 przypadki,
- art. 17 ust. 1 pkt 1, tj. udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych – 4 przypadki,
- art. 17 ust. 1 pkt 2 lit. b, tj. udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych dotyczących obowiązku przekazania ogłoszenia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego – 1 przypadek,
- art. 17 ust. 1 pkt 3, tj. udzielenie zamówienia publicznego, którego warunki zostały określone w sposób naruszający zasady uczciwej konkurencji – 1 przypadek,

- art. 17 ust. 1 pkt 4, tj. udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych, które miało wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego – 1 przypadek,
- art. 17 ust. 2 pkt 1, tj. zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego bez zachowania formy pisemnej – 1 przypadek,
- art. 17 ust. 2 pkt 2, tj. zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego na czas nieoznaczony – 1 przypadek,
- art. 17 ust. 4, tj. niezłożeni przez osobę występującą w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w imieniu zamawiającego oświadczeń wymaganych przepisami o zamówieniach publicznych – 1 przypadek,
- art. 18 pkt 1, tj. przeprowadzenie inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.) oraz zaniechanie przeprowadzenia inwentaryzacji – 5 przypadków,
- art. 18 pkt 2, tj. wykazanie w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej – 2 przypadki.

Po zakończonych kontrolach inspektorzy sporządzali zestawienia wyników przeprowadzonych kontroli, na podstawie których przygotowywane było zbiorcze zestawienie nieprawidłowości. Ogółem stwierdzono 425 nieprawidłowości w następujących grupach tematycznych:

- I. Ustalenia ogólnie-organizacyjne – 95,
- II. Księgowość i sprawozdawczość budżetowa – 75,
- III. Gospodarka pieniężna i rozrachunki – 18,
- IV. Wykonanie budżetu – 6,
 1. Dochody i przychody – 88,
 2. Wydatki i rozchody – 51,
 3. Zamówienia publiczne – 40,
- V. Mienie komunalne – 37,
- VI. Zadania zlecone i realizowane w ramach porozumień – 7,
- VII. Rozliczenia finansowe jednostki z jej jednostkami organizacyjnymi – 8.

IV

Działalność Wydziału Informacji Analiz i Szkoleń

Zadania realizowane przez Wydział Informacji Analiz i Szkoleń (WIAS) w 2007r. obejmowały zagadnienia wynikające z ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, a także wewnętrznej struktury izby uwzględnionej w przyjętym ramowym planie pracy na 2007r. (uchwała z dnia 7 lutego 2007r. Nr 49 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze).

Podstawowe zadania były realizowane w ramach czterech obszarów działalności, obejmujących:

- merytoryczną kontrolę sprawozdawczości budżetowej,
- przygotowanie materiałów związanych z nadzorem,
- działalność informacyjną oraz analizy gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego,
- przygotowanie i organizację szkoleń.

Sprawozdawczość budżetowa JST

W roku 2007 jednostki samorządu terytorialnego przekazywały sprawozdania do regionalnej izby obrachunkowej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115 poz. 781 z późn. zm.) – za I, II, III i IV kwartał.

W zakresie budżetów JST organy wykonawcze tych jednostek zobowiązane są do sporządzania i przekazywania do regionalnej izby obrachunkowej następujących sprawozdań:

Rb-27S – kwartalnych z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego,

Rb-27ZZ – kwartalnych z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,

Rb-PDP – półrocznych i rocznych z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy oraz miasta na prawach powiatu,

Rb-28S – kwartalnych z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego,

Rb-NDS – kwartalnych o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego,

Rb-Z – kwartalnych o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń,

Rb- N – kwartalnych o stanie należności,

Rb-50 – kwartalnych o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego,

Rb- 30 – półrocznych/rocznych z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych,

Rb- 31 – półrocznych / rocznych z wykonania planów finansowych gospodarstw pomocniczych,

Rb-33- półrocznych/rocznych z wykonania planów finansowych funduszy celowych (nieposiadających osobowości prawnej);

Rb-34 – półrocznych/rocznych z wykonania planów finansowych dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi sfinansowanych,

Rb-ST – rocznych o stanie środków na rachunkach bankowych samorządowych jednostek budżetowych/jednostek samorządu terytorialnego (sporządzonych w 2007r. po raz pierwszy za 2006r. w oparciu o ww. rozporządzenie Ministra Finansów.

W okresach półrocznym i rocznym jednostki przekazywały do tutejszej Izby sprawozdania z podstawowych dochodów podatkowych (Rb - PDP) oraz z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, dochodów własnych i funduszy specjalnych (Rb-30, Rb-31, Rb-33, Rb-34) oraz począwszy od 2007r. Rb-ST. Pozostałe sprawozdania sporządzane były w okresach kwartalnych. Jednostki samorządu terytorialnego przekazują sprawozdania drogą elektroniczną oraz w wersji papierowej dokumentu po jednym egzemplarzu na obowiązujących wzorach sprawozdań określonych w ww. rozporządzeniu. Natomiast sprawozdania o podstawowych dochodach podatkowych są przesyłane do Izby zarówno w wersji elektronicznej, jak i w dwóch egzemplarzach wersji papierowej. Przy przekazywaniu sprawozdań budżetowych z kwalifikowanym podpisem elektronicznym wersja dokumentu papierowa musi być zachowana jedynie w przypadku sprawozdań o podstawowych dochodach podatkowych.

Sprawozdawczość budżetowa przekazywana była przez JST zarówno do RIO jak i do Ministerstwa Finansów w nowym, wprowadzonym od II kw. 2006r. systemie elektronicznym Besti@.

W minionym roku przekazano do Ministerstwa Finansów drogą elektroniczną po weryfikacji formalnej rachunkowej i merytorycznej 3 873 sprawozdań (w tym 774 korekt). W liczbie tej 166 sprawozdań to były sprawozdania z podstawowych dochodów podatkowych (Rb- PDP) – roczne za 2006r. oraz półroczne za I półrocze 2007r.(zarówno w formie elektronicznej, jak i w formie dokumentów), oraz 21 korekt tych sprawozdań.

Wydział prowadził pełną, merytoryczną kontrolę sprawozdań dotyczącą ich poprawnego przygotowania, zgodności z podjętymi uchwałami, danymi przekazanymi z Ministerstwa Finansów w zakresie planowanych i wykonanych dochodów z tytułu subwencji ogólnej, udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przez dysponentów środków budżetowych w zakresie planowanych i przekazanych kwot dotacji. Sprawdzony komplet sprawozdań budżetowych jednostek samorządowych Wydział przekazywał drogą elektroniczną według określonego pliku danych i terminów wynikających z powołanych rozporządzeń.

Analiza sprawozdań budżetowych z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego w okresach półrocznych i rocznych była przekazywana przez Wydział do Kolegium i stanowiła jeden z podstawowych dokumentów służących do przygotowania opinii przez składy orzekające. Ponadto

informacje wynikające ze sprawozdawczości budżetowej służyły do opracowania szczegółowych materiałów analitycznych z realizacji zadań finansowych jednostek samorządowych.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w sporządzaniu sprawozdań przez jednostki samorządu terytorialnego:

Rb-27 S

- niezgodność danych dotyczących wykonania subwencji z kwotami przekazanymi przez Ministra Finansów i udziałów z kwotami przekazanymi do jst,
- niezgodność planu w sprawozdaniu z podjętymi uchwałami budżetowymi.

Rb-28 S

- rozbieżności między kwotami wynikającymi z uchwał budżetowych a planem wydatków wykazanych w sprawozdaniu niezgodność planu z podjętymi uchwałami budżetowymi,
- niewłaściwe ustalenie kwot zaangażowania,
- błędy klasyfikacyjne niezgodne z uchwałami budżetowymi.

Rb-NDS

- wykazywanie kwot wydatków majątkowych planowanych i wykonanych niezgodnie z Rb-28 S i uchwałami,
- niezgodność kwot wykonania dochodów i wydatków wykazywanych w Rb-NDS oraz w sprawozdaniach Rb-27 S i Rb-28 S.

Rb-PDP

- PDP kolumna 5 (umorzenie zaległości podatkowych) i 6 (rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności) nie były zgodne z odp. kolumnami Rb-27S (14 i 15),
- błędne podsumowanie dochodów podatkowych ogółem (program nie generuje sumy, należy ją obliczyć i następnie zweryfikować poprawność wprowadzonej kwoty).

Rb- Z

- wykazywanie zobowiązań wymagalnych niezgodne ze sprawozdaniem Rb-28 S,
- nie wypełniano wiersza E21 „kredyty i pożyczki długoterminowe” mimo, iż takie zobowiązania występowały w jednostce.

Rb-N

- nie wykazywanie wszystkich należności (np. pożyczek udzielonych),
- ujmowanie w sprawozdaniu w pozycji należności wymagalne kwoty naliczonych odsetek z tytułu niezapłaconych dochodów (wykazanych jako zaległości w sprawozdaniu Rb-27S).

Rb-30

- ujmowanie po stronie przychodów dotacji na dofinansowanie zadań inwestycyjnych (§ 6210),
- niezgodność planów wykazanych w sprawozdaniu Rb-30 z zawartymi w załącznikach dot. planów przychodów i wydatków zakładów budżetowych, w kwotach ogółem bądź w kwotach dotyczących wydatków na wynagrodzenia i pochodne,

- w dziale D „Dane uzupełniające” w części dot. informacji o finansowaniu inwestycji nie wykazywano wydatków inwestycyjnych i źródeł ich sfinansowania (np. dotacji celowych na inwestycje pomimo, iż takie występowały w sprawozdaniu Rb-28S) albo nie wypełniono pozycji wydatki inwestycyjne (U 100) choć wskazano dotację celową jako źródło sfinansowania wydatków inwestycyjnych (U 202).

Rb-33

- niezgodność danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-33 z zawartymi w załącznikach dot. planów przychodów i wydatków funduszy celowych (np. po stronie planu w sprawozdaniu RB-33 wprowadzono kwoty środków obrotowych na początek i koniec roku, choć nie dokonano aktualizacji załącznika do uchwały budżetowej lub wielkość przychodów i wydatków jest różna od wskazanych w załączniku).

Ponadto na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 czerwca 2006r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. Nr 113 poz. 770), jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, nie objęte rozporządzeniem w sprawie sprawozdawczości budżetowej zobowiązane były do sporządzania sprawozdań w zakresie własnych zobowiązań oraz poręczeń i gwarancji. Regionalne izby obrachunkowe zobowiązane zostały ww. rozporządzeniem do przyjmowania od jednostek samorządu terytorialnego, zarówno w formie elektronicznej jak i w formie dokumentu, sprawozdań zbiorczych w powyższym zakresie:

1. **Rb-Z** – kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji
2. **Rb-N** – kwartalne sprawozdanie o stanie należności.

Po raz pierwszy w 2007r. jst sporządziły za 2006r. roczne uzupełniające sprawozdania Rb-UZ i Rb-UN. Do sporządzania sprawozdań obejmujących własne należności, zobowiązania oraz poręczenia i gwarancje w sektorze samorządowym zobowiązane są, zgodnie z powołanym wyżej aktem prawnym :

- samorządowe fundusze celowe posiadające osobowość prawną,
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, dla których jst jest organem założycielskim,
- samorządowe instytucje kultury posiadające osobowość prawną,
- samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego.

Na podstawie sprawozdań otrzymanych od jednostek samorządu terytorialnego sporządzono zbiorcze sprawozdania, które następnie przekazywane były do Głównego Urzędu Statystycznego w formie elektronicznej i w formie dokumentu- w terminach określonych w rozporządzeniu.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w sprawozdaniach Rb-Z i Rb-N, Rb-UZ i Rb-UN to:

- niedotrzymywanie terminów przesyłania sprawozdań do RIO dokumentów w formie papierowej i elektronicznej.
- brak nazwy i adresu jednostki sprawozdawczej, brak numeru identyfikacyjnego REGON, nie wskazywanie kwartału za który jest sporządzane sprawozdanie oraz brak symbolu GUS.
- niejednokrotnie stwierdzono, że na papierowych wersjach sprawozdań nie umieszczano pieczętki oraz podpisu upoważnionych do tego osób;
- dane liczbowe były wykazywane w sprawozdaniach w groszach.
- wiele JST nie uzupełniało w Rb-Z i Rb-N część C. oraz w Rb-UZ i Rb-UN część D.. dotyczącej liczby podmiotów dla których jednostka sprawozdawcza jest organem założycielskim;
- bardzo częstym błędem jest wpisywanie liczby posiadanych funduszy celowych z osobowością prawną. Jedyńm funduszem nadzorowanym przez JST posiadającym osobowość prawną jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- niezgodności pomiędzy sprawozdaniem Rb-Z a Rb-UZ oraz między Rb-N a Rb-UN;
- w przypadku wykazania w Rb-Z zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych, należy jednocześnie wykazać kwotę posiadanych papierów wartościowych w Rb - UZ część A.- zobowiązania według tytułów dłużnych, B1. papiery wartościowe oraz C1. papiery wartościowe wg pierwotnego terminu zapadalności i C2. papiery wartościowe wg pozostałego terminu zapadalności;
- w sprawozdaniu Rb-N wystąpiły błędy w wierszu N3.1 Gotówka - powinna być wykazywana gotówka w kasie, należy ją wykazywać w tej samej grupie do której należy podmiot sporządzający sprawozdanie, czyli: dla grupy 62 wyłącznie w grupie III. Jeśli natomiast jest to gotówka zdeponowana w banku lub innych podmiotach to powinna być wykazana w wierszu N3.2 - Depozyty na żądanie.

Największy udział nieprawidłowości w sporządzonych i przekazanych do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze sprawozdaniach w stosunku do poszczególnych rodzajów sprawozdań (a w związku z tym najwięcej korekt) wystąpił w przypadku sprawozdania Rb-UZ a następnie Rb-UN. Wynika to głównie stąd, że sprawozdania te były sporządzane w 2007 r. przez JST po raz pierwszy za 2006r.

Ponadto program informatyczny będący w dyspozycji regionalnych izb obrachunkowych nie weryfikuje w dostatecznym stopniu danych zawartych w przekazanych do izby sprawozdaniach, co wydłuża znacznie czas ich sprawdzenia pod względem formalnym i rachunkowym przez pracownika WIAS.

Regionalne izby obrachunkowe w zakresie swojej właściwości były zobowiązane do pośredniczenia w przekazywaniu sprawozdawczości z udzielonej przez jednostki samorządu

terytorialnego pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpływach środków publicznych (na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tj. Dz. U. z 2007r. Nr 59 poz.404, ze zm.) oraz w oparciu o rozporządzenie z dnia 12 lipca 2007r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej oraz sprawozdań o zaległych należnościach przedsiębiorców z tytułu świadczeń na rzecz sektora finansów publicznych (Dz.U. nr 133 poz.923). W omawianym okresie Izba przyjmowała od JST oraz przekazywała do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwartalne sprawozdania w wyżej wymienionym zakresie. Począwszy za III kw. 2007r. w przypadku nie udzielenia przez JST pomocy za pośrednictwem izby przekazywane były do tego Urzędu również informacje o nieudzielaniu takiej pomocy. Oprócz kwartalnych sprawozdań przekazywane były za pośrednictwem izby do UOKiK również roczne sprawozdania o pomocy publicznej.

Ponadto, na mocy powyższych przepisów w 2007r., JST począwszy od miesiąca czerwca za maj przekazywały miesięczne sprawozdania o udzielonej pomocy w rolnictwie ewentualnie informacje o nieudzielaniu takiej pomocy. Zarówno miesięczne sprawozdania dot. tej pomocy, jak i informacje o nieudzieleniu pomocy przekazywane były do Ministerstwa Rolnictwa i Rybołówstwa.

Powyższe zmiany spowodowały zwiększenie obowiązków kontrolnych WIAS.

Przygotowanie materiałów związanych z nadzorem

Stosownie do ustaleń określonych w uchwale Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 7 lutego 2007r. Nr 49 w sprawie przyjęcia ramowego planu pracy Izby na rok 2007., zadania Wydziału związane z nadzorem obejmowały:

- przygotowanie uwag merytorycznych do projektu budżetu i uchwał budżetowych,
- przygotowanie uwag do pozostałych uchwał wynikających z rozszerzonego nadzoru,
- przygotowanie analizy do sprawozdań półrocznych i rocznych jednostek samorządu terytorialnego
- przygotowanie informacji dotyczących możliwości spłaty kredytu i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych.

W roku 2007 Wydział przygotował uwagi merytoryczne do 101 projektów budżetów oraz 4138 uchwał, w tym 3428 uchwał i zarządzeń dot. budżetu i jego zmian. Uchwały i zarządzenia budżetowe ewidencjonowane były przez pracowników WIAS w 2007r. w systemie Besti@. Tylko nieliczne JST akty te przekazywały w tym systemie samodzielnie, oprócz dokumentu w formie papierowej. Pozostałe JST przekazywały do izby uchwały i zarządzenia tylko w formie papierowej.

Działalność informacyjna i szkoleniowa

Działalność informacyjna Izby związana była głównie z udzielaniem informacji i instruktażem w zakresie praktycznego stosowania przepisów prawa przez jednostki samorządu terytorialnego, w szczególności w zakresie gospodarki finansowej.

W ramach działalności informacyjnej Izba przygotowuje i wydaje Kwartalnik Regionalnej Izby Obrachunkowej na łamach, którego publikowane są informacje w zakresie zmian w przepisach prawa, analizy wykonania budżetów przez jednostki samorządu terytorialnego, opracowania problemowe, opracowania wynikające z działalności nadzorczej i kontrolnej, interpretacje ministerstw, opinie i wyjaśnienia Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej oraz orzecznictwo NSA. W 2007r. wydane zostały 3 wydania Kwartalnika Regionalnej Izby Obrachunkowej - nr1(42)/2007, 2/(43)/2006 oraz wydanie łączone nr 3-4(44)2007.

Coraz większą rolę w realizacji działalności informacyjnej i instruktażowej Izby odgrywa Internet i nowoczesne środki komunikacji. Za pośrednictwem strony internetowej Izby oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej publikowane są informacje dotyczące sprawozdań z działalności Izby, informacje dotyczące bieżącej działalności, zmian w przepisach prawa, analizy z wykonania budżetów przez jednostki samorządu terytorialnego, opracowania wynikające z działalności nadzorczej i kontrolnej, interpretacje ministerstw, opinie i wyjaśnienia Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej oraz orzecznictwo NSA, a także informacje dotyczące organizowanych szkoleń.

Pracownicy Izby uczestniczyli ponadto w wielu przedsięwzięciach o charakterze informacyjnym, naukowym, badawczym, prezentując zagadnienia i materiały związane z działalnością Izby i gospodarką finansową JST (w tym m.in.: w wielu konferencjach i seminariach dotyczących finansów samorządu; w tym w posiedzeniach Lubuskiego Konwentu Starostów Województwa Lubuskiego oraz Zrzeszenia Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Miast Województwa Lubuskiego). W zakresie działalności informacyjnej Izba kontynuowała także współpracę z Uniwersytetem Zielonogórskim oraz Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Sulechowie.

RIO Zielona Góra – wspólnie z SKO Zielona Góra oraz FRDL/Oddział Zielona Góra - była współorganizatorem Konferencji „*Polski samorząd terytorialny w Unii Europejskiej*”, która odbyła się w Zielonej Górze w dniu 7 grudnia 2007r. W konferencji uczestniczył m.in. prof. Jerzy Regulski – przewodniczący Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej.

Pracownicy Izby brali ponadto udział w następujących przedsięwzięciach o charakterze informacyjnym i szkoleniowym:

- Konferencja „*W trosce o wspólne dobro: nadzór, kontrola i audyt w miastach*” pod patronatem MSWiA – Katowice 31.05-01.06.2007r. (organizacja: KR RIO, RIO Katowice, Miasto Katowice, Unia Metropolii Polskich, BGK);
- III Konferencja Naukowo-Techniczna „*Renowacja budynków i modernizacja obszarów zabudowanych 2007*” – Zielona Góra 15-16.03.2007r. (organizacja: Uniwersytet Zielonogórski)
- Seminarium „*Ochrona praw obywatelskich w orzecznictwie TK*” – Zielona Góra 23.03.2007r. (organizacja: Okręgowa Izba Radców Prawnych w Zielonej Górze);
- Kongres Organizacji Pozarządowych Województwa Lubuskiego – Kozuchów 18-19.05.2007r. (współorganizacja: Sejmik Województwa Lubuskiego);
- Konferencja „*Trzy lata w UE – doświadczenia samorządów przygranicznych*” – 09.06.2007r. Kostrzyn n. Odrą;
- Seminarium „*Pojęcie strony w postępowaniu administracyjnym. Wpływ orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego na sądownictwo administracyjne*” – Zielona Góra 03-04.07.2007. (organizacja: RIO Zielona Góra, SKO Zielona Góra).
- Seminarium dla Członków Kolegiów RIO – Ślesin k. Konina 19-21.09.2007;
- III Ogólnopolska Konferencja Naukowa „*Ekonomiczne i organizacyjne instrumenty wspierania rozwoju regionalnego*” – Wałcz 27-28.09.2007r. (organizacja: Uniwersytet Szczeciński i Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu);
- VI Kongres EURORAI, Crans-Montana 21-23.10.2007r.;
- Konferencja „*15 lat funkcjonowania r.i.o. jako organów nadzoru i kontroli gospodarki finansowej JST*” – Poznań 23.11.2007r. (patronat honorowy: PRM; organizacja KR RIO, UAM);
- Seminarium „*Formalne aspekty skargi kasacyjnej*” – Zielona Góra 29.11.2007. (organizacja: SKO Zielona Góra).

W ramach działalności informacyjnej Izba współpracuje z Lubuskim Pismem Samorządowym „Region” (dwumiesięcznik; w skład zespołu redakcyjnego wchodzi Prezes Izby, współpraca ma charakter stały), a także przygotowuje (w miarę potrzeb) materiały o charakterze informacyjnym i analitycznym dla regionalnych środków przekazu.

W roku 2007 na łamach pisma Region ukazały się następujące publikacje przygotowane przez pracowników Izby:

- Nr 6(30)2006/2007: Marek Lewandowski „*Centra Integracji Społecznej*”;
- Nr 1(31)2007: „*Działalność nadzorcza i opiniodawcza Regionalnej Izby Obrachunkowej w roku 2006*” (opracowanie na podstawie Sprawozdania z działalności RIO);
- Nr 2(32)2007: „*Działalność kontrolna Regionalnej Izby Obrachunkowej w roku 2006*” (opracowanie na podstawie Sprawozdania z działalności RIO);
- Nr 3(33)2007: Agata Hałubicka „*Informatyzacja administracji publicznej. Zmiany w Biuletynie Informacji Publicznej*”;
- Nr 4(34)2007: Jarosław Kotowski „*Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi*”

w świetle art. 5 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie”;

- Nr 5(35)2007: Ilona Ogiba „Instytucje kultury”;

- Nr 6(36)2007: Adriana Kamedulska „Zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych”.

Oprócz Kwartalnika RIO i wydawnictwa „Region” w roku 2007 pracownicy Izby publikowali ponadto następujące artykuły:

Andrzej Skibiński, „Nadzór i kontrola nad samorządem terytorialnym w Polsce wobec zasad wyrażonych w Europejskiej Karcie Samorządu Terytorialnego”, publikacja: PWSZ Sulechów. Wybrane zagadnienia rozwoju lokalnego i regionalnego w województwie lubuskim, str. 59-82; „Casus” Krajowa Reprezentacja SKO, Kraków, Nr 45, str. 45-53.

Andrzej Skibiński, „Samodzielność samorządu terytorialnego w świetle ukształtowanego nadzoru”, publikacja: UAM w Poznaniu, KR RIO, 15 lat funkcjonowania regionalnych izb obrachunkowych, str. 201-226.

Andrzej Skibiński, „Partnerstwo Publiczno Prywatne – nowa formuła realizacji zadań czy tylko powielenie dotychczasowych regulacji”, publikacja: Wydawnictwo Emka Warszawa 2007.

Andrzej Skibiński, „Model kontroli instancyjnej w sprawach należących do właściwości organów jednostek samorządu terytorialnego”, publikacja: „Casus” Krajowa Reprezentacja SKO, Kraków, Nr 46, str. 37-43.

Pozostałe formy działalności informacyjnej stanowiły opracowania i analizy sporządzone przez Izbę na wniosek organów państwowych oraz innych instytucji. Wykaz tematów oraz podmiotów, dla których sporządzono informacje przedstawia poniższa tabela:

Opracowania i informacje sporządzone przez Kolegium Izby oraz WIAS w roku 2007 na wniosek organów administracji publicznej i innych podmiotów

Lp.	Tematyka
1	Zestawienie dochodów własnych gmin woj. lubuskiego w przeliczeniu na jednego mieszkańca za 2006r.
2	Sytuacja finansowa gmin województwa lubuskiego za okres I kw. 2006r. i 2007r
3	Informacja dot. sytuacji finansowej jst. woj. lubuskiego za okres III kw. i IV kw. roku 2005r. i 2006r
4	Informacja w sprawie zadłużenia jednostek sektora finansów publicznych, w tym samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których jst woj. lubuskiego są organem założycielskim
5	Informacja dot. realizacji zadań wojewódzkiego i gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
6	Informacja do uszczegółowienia poprzez wyniki Ankiety zebranej z Jst opisu przedmiotu zamówienia dla Kontraktu 2 w ramach projektu <i>Transition Facility</i> 2006/018-180.01-04 „System zarządzania budżetami jednostek samorządu terytorialnego – sprawozdawczość jednostek organizacyjnych”.
7	Uwagi do projektu zmiany rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości
8	Zestawienie dot. realizacji budżetów gmin w roku 2005 i 2006.
9	Informacja o pozyskiwaniu dotacji na zadania realizowane przez jst.
10	Przewidywane wykonanie za 2006r. w zakresie CIT, wydatki w rozdziale 60001 oraz w rozdziale 60003.
11	Informacja z wykonania budżetów jst za IV kw. 2006r.
12	Informacja w układzie przyjętym w projektach budżetów jst na 2008r. dot. planowanych dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz zobowiązań.
13	Uwagi do projektu zmiany rozporządzenia w sprawie klasyfikacji budżetowej.
14	Informacja o sytuacji finansowej jst woj. lubuskiego za III kw. 2006 i 2007r.
15	Wyjaśnienia w spr. dotacji podmiotowej na cele kultury.

16	Wyjaśnienia w sprawie udzielenia zamówienia publicznego na świadczenie usług pocztowych oraz zastosowania bonifikaty przy sprzedaży lokalu mieszkalnego, na podstawie art. 68 ust.2 i 2 a ustawy o gospodarce nieruchomościami.
17	Wyjaśnienia w spr. szczegółowości rozliczania dotacji przedmiotowej i dotacji na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe zakładu budżetowego, oraz zasad i trybu udzielania tej dotacji, a także odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych
18	Wyjaśnienie w sprawie możliwości dofinansowania działalności gminnej spółki wodnej z budżetu Powiatu Wschowskiego.
19	Odpowiedź na zapytanie dot. zgodności z przepisami prawa jednoczesnego sprawowania funkcji przewodniczącego Komisji Planowania i Budżetu oraz powołania w skład Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Gubinie.
20	Wyjaśnienia w spr. uchwały dot. udzielenia poręczenia kredytu długoterminowego dla SP ZOZ w Kostrzynie
21	Wyjaśnienia w sprawie opiniowania przez regionalne izby obrachunkowe projektów uchwał w sprawie zwolnień przedsiębiorców od podatku od nieruchomości, stanowiących pomoc <i>de minimis</i> .
22	Odpowiedź na zapytanie w sprawie możliwości wydatkowania z budżetu gminy środków na częściowe sfinansowanie pokrycia dachu kościoła parafialnego w Międzyrzeczu oraz prac wykończeniowych..
23	Odpowiedź na zapytanie dotyczące prawnych możliwości dotowania i udzielania pożyczek z budżetu j.s.t - dla SP ZOZ w Kostrzynie nad Odrą.
24	Udzielenie odpowiedzi na pytanie dotyczące prawnych możliwości dofinansowania przez jednostkę samorządu terytorialnego zadań realizowanych przez Służbę Więzienną.
25	Odpowiedź na pismo w spr. ekwiwalentu wypłacanego członkom ochotniczych straży pożarnych.
26	Wyjaśnienia w sprawie finansowania z budżetu j.s.t. -rewitalizacji żagańskiej starówki.
27	Odpowiedź na pismo w spr. interpretacji art.198 i 199 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.
28	Odpowiedź na pismo w spr. wydania opinii prawnej dot. możliwości dofinansowania ze środków budżetowych gminy usług w zakresie komunikacji miejskiej prowadzonych przez osobę fizyczną lub przedsiębiorstwo.
29.	Wyjaśnienia w sprawie wydania opinii w sprawie możliwości spłaty przez gminę długoterminowego kredytu bankowego.
30	Odpowiedź na pismo dot. wypłat ekwiwalentu za udział w działaniach ratowniczych lub szkoleniu pożarniczym dla członków ochotniczych straży pożarnych.
31	Odpowiedź na pismo w sprawie wątpliwości co do poprawności sporządzania prognozy łącznej kwoty długu Powiatu Żarskiego. na koniec roku 2007 i lata następne.
32	Wyjaśnienie w sprawie udzielania porad prawnych przez RIO w Zielonej Górze
34	Wyjaśnienia w sprawie zarządzania mieniem komunalnym,
35	Wyjaśnienia w sprawie pobierania należności pieniężnych w drodze inkasa przez sołtysów, będących radnymi gminy

Działalność szkoleniowa RIO, realizowana przez Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń, opierała się na planie szkoleń stanowiącym załącznik do planu pracy Izby na rok 2007 (plan ten uwzględnia możliwość poszerzenia działalności szkoleniowej o zagadnienia wynikające na bieżąco, w związku ze zmianami przepisów prawa bądź sugestiami zgłaszanymi bezpośrednio przez samorządy).

W omawianym okresie zrealizowane zostały założenia przewidziane w planie szkoleń na rok 2007, a program szkoleń uzupełniony został ponadto o dodatkowe zagadnienia.

Ogółem, w 2007 roku Izba była organizatorem: 55 szkoleń dla jednostek samorządu terytorialnego. W szkoleniach dla JST uczestniczyły łącznie 2 284 osoby, reprezentujące lubuskie samorządy; w tym m.in.: prezydenci miast, burmistrzowie, wójtowie, starostowie, członkowie zarządów powiatów i zarządu województwa, skarbnicy i służby finansowe JST, radni, sekretarze JST, pracownicy odpowiedzialni za procedurę udzielania zamówień publicznych, gospodarke nieruchomościami, audytorzy wewnętrzni, pracownicy komórek kontroli wewnętrznej, sekretarze JST, główni księgowi związków międzygminnych, kierownicy, księgowi i pracownicy placówek oświatowych, kierownicy, księgowi i pracownicy instytucji kultury, jednostek budżetowych i zakładów budżetowych. Zestawienie szkoleń dla JST zrealizowanych w 2006r zawiera załącznik nr 5.

W realizacji szkoleń i konferencji Izba współpracowała z Ministerstwem Finansów, Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, UOKiK, regionalnymi izbami obrachunkowymi, NSA, WSA w Gorzowie Wlkp., Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Zielonej Górze, Sądem Okręgowym w Zielonej Górze, Delegaturą Najwyższej Izby Kontroli w Zielonej Górze, uczelniami wyższymi, w tym z Uniwersytetem Zielonogórskim, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Sulechowie, Zrzeszeniem Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Miast Woj. Lubuskiego, Wojewodą Lubuskim, Sejmikiem Województwa Lubuskiego oraz Izbą Skarbową w Zielonej Górze, Okręgową Izbą Radców Prawnych w Zielonej Górze. Na podstawie zawartych porozumień w szkoleniach organizowanych z inicjatywy RIO uczestniczyli (na zasadzie wzajemności) m.in.: przedstawiciele Delegatury NIK w Zielonej Górze, Okręgowego Inspektoratu PIP w Zielonej Górze, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Zielonej Górze oraz Prokuratur Okręgowych w Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze.

Tematyka szkoleń obejmowała zagadnienia związane z szeroko pojętą gospodarką finansową JST; takie jak: rachunkowość budżetowa, finanse publiczne, działalność pożytku publicznego i wolontariat, podatki i opłaty lokalne, zagadnienia związane z nadzorem i kontrolą RIO, audyt i kontrola wewnętrzna w JST, a także zamówienia publiczne, odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, gospodarka nieruchomościami.

Szkolenia prowadzone były metodą wykładów oraz zajęć i warsztatów praktycznych, z wykorzystaniem nośników multimedialnych. Uczestnicy szkoleń otrzymywali materiały i opracowania przygotowane przez prowadzących, jak również zaświadczenia uczestnictwa w szkoleniu. Zajęcia odbywały się – w zależności od zapotrzebowania - w grupach liczących od 12 do 120 osób. Podkreślić należy, że w opinii samorządów atutami szkoleń organizowanych przez RIO są gwarantujący wysoką jakość i poziom szkolenia dobór kadr i jednocześnie konkurencyjne, w stosunku do komercyjnej oferty firm szkoleniowych i consultingowych, ceny szkoleń.

Podkreślić należy, w roku 2007 RIO Zielona Góra zrealizowała cykl szkoleń (laboratorium) - w oparciu o umowę licencyjną z firmą Sputnik Software - z zakresu Modułu planistycznego programu BeSTi@. Szkolenia miały formę warsztatów (przy stanowiskach komputerowych; uruchomiono 12 stanowisk komputerowych, funkcje trenerów pełnili pracownicy Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń). Ogółem w ramach umowy licencyjnej odbyło się 13 spotkań szkoleniowych (przeszkolono łącznie 152).

Szkolenia dla pracowników RIO

W roku 2007 pracownicy RIO Zielona Góra uczestniczyli w szkoleniach dotyczących m.in.: prawa zamówień publicznych, Modułu planistycznego Programu BeSTi@, postępowania administracyjnego, orzecznictwa sądów administracyjnych i orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, stosowania ustawy i działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, prawa pracy, rachunkowości budżetowej, środki pomocowe UE w latach 2007-2013, ustawa o finansach

publicznych, podatki i opłaty lokalne, obligacje komunalne. 10 pracowników Izby (Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń, Biuro Izby) uczestniczyło w 3-dniowym szkoleniu (warsztatach) w zakresie arkusza kalkulacyjnego Excel. Pracownicy Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej uczestniczyli w kursie z zakresu audyty wewnętrznego, przygotowującym do zdania egzaminu i uzyskania tytułu CGAP (Certified Government Auditing Professional).

Pracownicy Izby uczestniczą ponadto w szkoleniach organizowanych przez RIO Zielona Góra dla lubuskich jednostek samorządu terytorialnego. Pracownicy RIO uczestniczyli ponadto w 42 szkoleniach (153 osoby reprezentujące RIO) organizowanych przez RIO z myślą o lubuskich JST.

Ponadto – w czasie wolnym od pracy – wielu pracowników Izby uczestniczy w szeregu Kursach i szkoleniach (często dofinansowanych z UE) podnoszących ich kwalifikacje zawodowe (m.in. kursy języków obcych, realizacja projektów z udziałem środków UE, cykl szkoleń specjalistycznych dla osób wykonujących zawody prawnicze w województwie lubuskim, zarządzanie i przywództwo).

Część II

Działalność Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych

Do Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Zielonej Górze w 2007 r. wpłynęło 21 wniosków o ukaranie, w tym 1 sprawę przekazała Główna Komisja Orzekająca do ponownego rozpoznania. Ww. wnioski o ukaranie złożyli Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych oraz jego zastępcy. Wnioski Rzecznika i jego zastępców sformułowane były na podstawie zawiadomień złożonych przez organy kontroli tj.: RIO, UKS, NIK, oraz kierowników jednostek nadrzędnych.

Komisja w ciągu roku rozpoznała 28 spraw i wydała łącznie 28 orzeczeń w stosunku do 30 obwinionych w tym: 8 spraw z wniosków z 2006 r. stosunku do 9 obwinionych oraz w 1 sprawie przekazanej z Głównej Komisji Orzekającej do ponownego rozpoznania wobec 1 obwinionej. Ogółem ukarano 24 obwinionych, w tym: karą nagany 1 obwinionego, karą upomnienia 14 osób, a w stosunku do 6 obwinionych wydano rozstrzygnięcia o niewinności, natomiast odstąpiono od wymierzenia kary wobec 9 obwinionych. W wyniku prowadzonego postępowania odroczone 2 sprawy, które rozpoznano także w 2007 r. Jedna sprawa rozstrzygnięta zostanie przez Regionalną Komisję w 2008 r.

Do najczęściej występujących czynów kwalifikowanych, jako naruszenie dyscypliny finansów publicznych w 2007 r. należy zaliczyć naruszenie polegające na:

- udzieleniu zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych, z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych dotyczących przesłanek stosowania poszczególnych trybów udzielenia zamówienia publicznego, a także, jeżeli naruszenie to miało wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;
- udzieleniu zamówienia publicznego wykonawcy, którego przedmiot lub warunki zostały określone w sposób naruszający zasady uczciwej konkurencji;
- zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego bez zachowania formy pisemnej, na czas nieoznaczony, z wyłączeniem przepisów o zamówieniach publicznych:

- nieopłaceniu przez jednostkę sektora finansów publicznych: składek na ubezpieczenia społeczne, składek na ubezpieczenie zdrowotne, składek na Fundusz Pracy, składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - albo ich opłacenie w kwocie niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia lub z przekroczeniem terminu zapłaty;
- zaciągnięciu zobowiązania bez upoważnienia albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań jednostki sektora finansów publicznych;
- wykazaniu w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej;
- niewykonaniu zobowiązania w jednostce sektora finansów publicznych, którego skutkiem była zapłata odsetek;
- dokonaniu wydatków ze środków publicznych bez upoważnienia albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia;
- przekazaniu dotacji z naruszeniem zasad lub trybu jej udzielenia;
- nieustaleniu należności jednostki samorządu terytorialnego;
- nieprzekazaniu do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi państwa oraz nieterminowe przekazanie tych dochodów.

Część III

Działalność Rzecznika dyscypliny finansów publicznych

W 2007 roku do Rzecznika dyscypliny finansów publicznych złożone zostały 103 zawiadomienia o ujawnieniu okoliczności wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Wśród podmiotów składających zawiadomienia dominowali kierownicy jednostek sektora finansów publicznych, w których okoliczności takie zostały ujawnione oraz podmioty pełniące funkcje nadzorcze i kontrolne nad jednostkami sektora finansów publicznych (24 zawiadomienia złożone zostały przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze, 16 zawiadomień złożonych zostało przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej, 10 zawiadomień złożył Wojewoda Lubuski, 6 zawiadomień złożonych zostało przez Najwyższą Izbę Kontroli, 2 zawiadomienia pochodziły od Marszałka Województwa Lubuskiego oraz 45 zawiadomień złożyły pozostałe podmioty).

Wśród ujawnianych okoliczności wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych przeważały sprawy dotyczące:

- zamówień publicznych (udzielenia zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych, naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych dotyczących przesłanek stosowania poszczególnych trybów udzielania zamówienia publicznego, nie złożenia przez członka komisji przetargowej lub inną osobę występującą w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oświadczeń wymaganych przez przepisy o zamówieniach publicznych, unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych, określających przesłanki upoważniające do unieważnienia tego postępowania);
- wykazanie w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej;
- nieprzekazania do budżetu w należytym czasie pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego lub nieterminowego przekazania tych dochodów;
- nieopłacenia przez jednostkę sektora finansów publicznych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, składek na Fundusz Pracy, składek na Fundusz Gwarantowanych

Świadczeń Pracowniczych, Składek na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;

- niepobranie lub niedochodzenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo pobranie lub dochodzenie tej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia;
- zaniechanie przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji albo przeprowadzenie lub rozliczenie inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. u. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.);
- dokonanie wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia;
- niewykonania zobowiązań jednostki sektora finansów publicznych, których skutkiem była zapłata odsetek, kar lub opłat;
- zaciągania zobowiązań bez upoważnienia albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań jednostek sektora finansów publicznych,
- dotacji (przekazania dotacji z naruszeniem zasad lub trybu udzielania, nie rozliczenia przekazanej dotacji, wydatkowania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotacji).

W sprawach przedstawionych w złożonych zawiadomieniach o ujawnieniu okoliczności wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych wydanych zostało:

15 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, obejmujących łącznie 16 rozstrzygnięć (przyczyną odmowy wszczęcia postępowania wyjaśniającego w 10 przypadkach była znikoma szkodliwość naruszenia dyscypliny dla finansów publicznych, w 4 przypadkach brak znamion naruszenia dyscypliny finansów publicznych oraz w 2 przypadkach inne przyczyny), 82 postanowienia o wszczęciu postępowania wyjaśniającego wobec 95 osób, 64 postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, obejmujące łącznie 77 osób (wśród przyczyn takiego rozstrzygnięcia przeważała okoliczność nie popełnienia zarzucanego czynu, brak znamion naruszenia dyscypliny finansów publicznych oraz znikoma szkodliwość naruszenia dla finansów publicznych).

W następstwie przeprowadzonych czynności sprawdzających oraz wszczęcia postępowań wyjaśniających - w 2007 r. do Regionalnej Komisji Orzekającej przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Zielonej Górze złożonych zostało 21 wniosków o ukaranie, dotyczących 22 obwinionych.

Po ich rozpatrzeniu przez Regionalną Komisję Orzekającą: 4 obwinionych zostało uniewinnionych, 7 obwinionym przypisano odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, ale odstąpiono od wymierzenia kary, 10 obwinionych ukarano.